

PODRŠKA REPUBLIKE AUŠTRIJE PRIJEMU BOSNE I HERCEGOVINE U ČLANSTVO UJEDINJENIH NACIJA

DOI 10.51558/2712-1178.2023.9.2.71

UDK: 323(497.6):341.123(436)

Izvorni naučni rad

Dr. sc. Ahmed Omerović

Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona

e-mail: ahmed.omerovic@yahoo.com

SAŽETAK

Organi U prvom dijelu rada¹ obradit ćemo značaj članstava u Ujedinjenim nacijama za svaku državu, kao i glavne ciljeve UN-a. Potom ćemo ukazati na podršku koju je Republika Austrija kao nestalna članica Ujedinjenih nacija u periodu od 1991. do 1992. godine pružila Bosni i Hercegovini u sticanju punopravnog članstva u UN-u. U radu ćemo prikazati najznačajnije dokumente, ali i stenograme sa sjednica organa Ujedinjenih nacija na kojima je odlučivano o članstvu Bosne i Hercegovine u ovoj Organizaciji. Važno je napomenuti da će u radu biti spomenuta i svjedočenja tadašnjih zvaničnika Republike Bosne i Hercegovine.

Pored članstva Bosne i Hercegovine u Ujedinjenim nacijama u ovom radu ćemo također analizirati i stavove Republike Austrije naspram članstva drugih bivših jugoslovenskih republika u UN-u. Također je jedna od intencija ovog rada da pokaže složene međunarodne odnose iz perioda disolucije bivše SFRJ i međunarodnopravnog priznavanja njenih bivših republika.

Cilj ovog rada je da pokaže kako je Republika Austrija, pridržavajući se međunarodnopravnih principa, pružila podršku prijemu Bosne i Hercegovine u članstvo Ujedinjenih nacija.

Ključne riječi: *Međunarodne organizacije, Ujedinjene nacije, Bosna i Hercegovina, Republika Austrija*

1 Rad pod nazivom „Podrška Republike Austrije prijemu Bosne i Hercegovine u članstvo Ujedinjenih nacija“ proizašao je iz doktorske disertacije „Međunarodnopravni i politički aspekti doprinosa Republike Austrije afirmaciji Bosne i Hercegovine u međunarodnoj zajednici u periodu od 1992. do 1995. godine“, a koju je autor odbranio na Pravnom fakultetu Univerziteta u Tuzli 26. januara 2022. godine.

Uvod

Nakon dužeg usaglašavanja Povelju Ujedinjenih nacija potpisali su predstavnici svih država učesnica konferencija u San Franciscu (San Francisko) 26. juna 1945. godine. Povelja Ujedinjenih nacija stupila je na snagu 24. oktobra 1945. godine nakon što je ratificirana od strane pet stalnih članica i većine ostalih potpisnica. Glavni ciljevi UN-a shodno članu 1. Povelje su: Održavanje međunarodnog mira i sigurnosti; razvijanje prijateljskih odnosa među državama; ostvarenje međunarodne saradnje rješavanjem međunarodnih problema ekonomske, socijalne, kulturne ili humanitarne prirode, unapređivanje i podsticanje poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda; te postavljanje UN-a kao centra za usklađivanje akcija preduzetih radi postizanja ovih zajedničkih ciljeva.²

U članstvo Ujedinjenih nacija mogu biti primljene samo države, a danas su gotovo sve zemlje svijeta članice UN-a.³ Uslovi za prijem shodno članu 4. Povelje su:

1. Članstvo u Ujedinjenim nacijama otvoreno je svim ostalim miroljubivim državama koje prihvate obaveze sadržane u ovoj Povelji, a po ocjeni Organizacije su sposobne i voljne da te obaveze izvršavaju.
2. Prijem svake takve države u članstvo Ujedinjenih nacija sprovodi se na osnovu odluke Generalne skupštine, a po preporuci Vijeća sigurnosti.⁴

Sve države članice Ujedinjenih nacija imaju pravo i dužnost da učestvuju i glasaju na zasjedanjima Generalne skupštine o svim pitanjima o kojima ovaj organ odlučuje. Države članice imaju pravo birati i da budu

2 Čehulić Vukadinović, L. (2016) *Uvod u međunarodne organizacije*, Zagreb, Podgorica: Politička kultura, CID, pp. 30-31.

3 Dimitrijević, V. et al. (2007), *Osnovi međunarodnog javnog prava*, Beogradski centar, p. 115.

4 Charter of the United Nations, *The International Law Quarterly*, Vol. 1, No. 1/1947, 90-117

1. Membership in the United Nations is open to all other peace-loving States which accept the obligations contained in the present Charter and, in the judgment of the Organization, are able and willing to carry out these obligations.
2. The admission of any such State to membership in the United Nations will be effected by a decision of the General Assembly upon the recommendation of the Security Council.

birane u organima koje Generalna skupština UN-a imenuje. Također je važno naglasiti da se države članice pozivaju na sve diplomatske konferencije u okviru Ujedinjenih nacija, a na kojima njihovi predstavnici mogu raspravljati i odlučivati o predloženim nacrtima konvencija i o drugim zaključcima. Prijemom u članstvo države preuzimaju shodno Povelji UN-a niz drugih prava i obaveza.⁵

Podrška Republike Austrije prijemu Bosne i Hercegovine u članstvo Ujedinjenih nacija

Austrija je 1. maja 1992. godine preuzela jednomjesečno predsjedavanje Vijećem sigurnosti Ujedinjenih nacija. Tom prilikom je u izjavi za medije austrijski ambasador u Ujedinjenim nacijama Peter Hohenfellner (Hohenfelner) naglasio da se najvažniji zadatak u programu rada Vijeća sigurnosti odnosi na stanje u Bosni i Hercegovini.⁶

Upravo u toku austrijskog predsjedavanja Vijećem sigurnosti UN-a, uz niz konsultacija svih članova Vijeća, uspješno su okončani zahtjevi Slovenije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine za punopravno članstvo u Ujedinjenim nacijama.⁷

Proces stjecanja punopravnog članstva za Bosnu i Hercegovinu nije bio jednostavan. Prvi ambasador Republike Bosne i Hercegovine u Ujedinjenim nacijama Muhamed Šaćirbegović (Sacirbey) ističe da su čak i u uredu Generalnog sekretara UN-a postojale opstrukcije bosanskohercegovačkom članstvu u Ujedinjenim nacijama. Cilj opstrukcija je bio da Bosna i Hercegovina ne postane članica Ujedinjenih nacija zajedno sa Slovenijom i Hrvatskom, već da se proces pristupanja odgodi za kasnije. Šaćirbegović ističe da je Republika Austrija kao nestalna članica Vijeća sigurnosti UN-a bila od koristi u otklanjanju opstrukcija za članstvo Bosne i Hercegovine u Ujedinjenim nacijama.⁸

5 Softić, S. (2012.), *Međunarodno pravo*, Sarajevo: DES d.o.o., p. 179.

6 Österreichischen Gesellschaft für Außenpolitik und Internationale Beziehungen, (1992.), *Österreichisches Jahrbuch für internationale Politik 1992*, Wien: Böhlau, p. 239.

7 Österreichische Mitgliedschaft im Sicherheitsrat, Bericht 1991-1992, Bundesministers für auswärtige Angelegenheiten, III-163 der Beilagen XVIII. GP - Bericht, p. 15.

8 Prilog 3, intervju Sacirbey, pitanje 2, u Omerović, A., „Međunarodnopravni i politički aspekti doprinosa Republike Austrije afirmaciji Bosne i Hercego-

Generalni sekretar UN-a je 19. maja 1992. godine prosljedio zahtjev Republike Bosne i Hercegovine za prijem u članstvo u Ujedinjene nacije, a koji je bosanskohercegovački ministar vanjskih poslova Haris Silajdžić podnio 8. maja 1992. godine.⁹ U zahtjevu je stajalo sljedeće:

U ime Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine i u skladu s Poveljom Ujedinjenih nacija podnosim zahtjev Republike Bosne i Hercegovine da bude primljena u Organizaciju Ujedinjenih nacija kao punopravna država članica.

(...) Republika Bosna i Hercegovina kao nezavisna i suverena država prihvata obaveze Povelje Ujedinjenih nacija i izražava volju za izvršavanje tih obaveza.

U vezi s gore navedenim, s velikim zadovoljstvom želim predložiti da Ministarstvo vanjskih poslova Republike Bosne i Hercegovine i dužnosnici Ujedinjenih nacija započnu s prvim kontaktima koji se odnose na započinjanje redovnog postupka podnošenja zahtjeva za članstvo u Organizaciji Ujedinjenih nacija.¹⁰

Pitanje prijema Bosne i Hercegovine u UN bilo je toliko hitno da se radilo o satima, a ne o danima, s obzirom da je namjera beogradskog režima bila da okupira cijelu teritoriju zemlje, a država pod okupacijom teško da bi bila prihvaćena u punopravno članstvo Ujedinjenih nacija. Upravo pod ovakvim okolnostima činjenica da je Austrija bila predsjedavajuća Vijeća sigurnosti UN-a u tom periodu bila je od velikog značaja za Bosnu i

vine u međunarodnoj zajednici u periodu od 1992. do 1995. godine“, doktorska disertacija, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli, 2022.

9 Application of the Republic of Bosnia and Herzegovina for admission to membership in the United Nations : note / by the Secretary-General, UN doc. A/46/921 i S/23971

10 Letter dated 8 May 1992 from the Minister for Foreign Affairs of the Republic of Bosnia and Herzegovina to the Secretary-General, Annex, UN doc. A/46/921 i S/23971

On behalf of the Presidency of the Republic of Bosnia and Herzegovina and in conformity with the United Nations Charter, I am submitting the request of the Republic of Bosnia and Herzegovina to be admitted to the United Nations Organization as a full Member State.

(...) The Republic of Bosnia and Herzegovina as an independent and sovereign State accepts the obligations of the United Nations Charter and is willing to carry out these obligations.

With regard to the above-mentioned, it is with great pleasure that I would like to propose that the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Bosnia and Herzegovina and the United Nations officials start with the first contacts related to the commencement of regular procedure as to applying for the membership in the Organization of United Nations.

Hercegovinu, smatra tadašnji ministar vanjskih poslova Republike Bosne i Hercegovine Haris Silajdžić. On smatra da Republika Austrija nije imala moć velikih sila, ali je, s druge strane, imala otvoren prostor za diplomatske manevre, a upravo zbog toga što nije imala opterećenje i obaveze koje imaju velike sile. Navodi da Austrija tradicionalno ima razvijenu mrežu kontakata tako da je mogla jednako efikasno korespondirati sa Zapadnim zemljama kao i sa zemljama Pokreta nesvrstanih, ili, na primjer, sa afričkim i azijskim zemljama koje su bile mnogobrojne. U tom periodu većina zemalja iz Pokreta nesvrstanih bile su pod utjecajem raširene i profesionalne mreže beogradske diplomatije koja je insistirala na tome da Bosna i Hercegovina potkopava Pokret nesvrstanih. U početku je to bila ozbiljna smetnja, ali su kasnije mnoge od tih zemalja korigovale svoj stav zahvaljujući, između ostalog, i aktivnoj austrijskoj diplomatiji, tvrdi Silajdžić.¹¹

Vijeće sigurnosti UN-a započelo je proces prijema Slovenije i Hrvatske u Ujedinjene nacije 14. maja 1992. godine.¹² Izvještaj Odbora za prijem novih članica prihvaćen je 18. maja 1992. godine u Vijeću sigurnosti UN-a, te je upućen prijedlog Generalnoj skupštini UN-a da ove dvije države primi u punopravno članstvo Ujedinjenih nacija.¹³

Na 3078. sjednici 20. maja 1992. godine (od 10:30 do 10:45 sati) Vijeće sigurnosti je započelo postupak razmatranja zahtjeva Republike Bosne i Hercegovine za članstvo u Ujedinjenim nacijama. Kao predsjednik Vijeća sigurnosti UN-a, austrijski ambasador Hohenfellner je u skladu sa pravilima ovog organa UN-a uputio zahtjev Republike Bosne i Hercegovine Odboru za prijem novih članica na ispitivanje i izvješće. Predložio je da se Odbor za prijem novih članica odmah sastane po okončanju ovog zasjedanja.¹⁴

11 Prilog 2, intervju Silajdžić, pitanje 4, u Omerović, A., „*Međunarodnopravni i politički aspekti doprinosa Republike Austrije afirmaciji Bosne i Hercegovine u međunarodnoj zajednici u periodu od 1992. do 1995. godine*“, doktorska disertacija, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli, 2022.

12 Provisional verbatim record of the 3073rd meeting, held at Headquarters, New York, on Thursday, 14 May 1992: Security Council, UN doc. S/PV.3073
Provisional verbatim record of the 3074th meeting, held at Headquarters, New York, on Thursday, 14 May 1992: Security Council, UN doc. S/PV.3074

13 Provisional verbatim record of the 3076th meeting, held at Headquarters, New York, on Monday, 18 May 1992: Security Council, UN doc. S/PV.3076.
Provisional verbatim record of the 3077th meeting, held at Headquarters, New York, on Monday, 18 May 1992 : Security Council, UN doc. S/PV.3077.

14 Provisional verbatim record of the 3078th meeting, held at Headquarters, New York, on Wednesday, 20 May 1992: Security Council, UN doc. S/PV.3078.

Odboru za prijem novih članica održao je sjednicu istog dana i donio sljedeće preporuke Vijeću sigurnosti UN-a:

(...) 2. Na 89. sastanku, 20. maja 1992. Odbor je razmatrao zahtjev Republike Bosne i Hercegovine i jednoglasno odlučio Vijeću sigurnosti preporučiti da Republika Bosna i Hercegovina bude primljena u članstvo Ujedinjenih nacija.

(...) 4. U skladu s tim, Odbor preporučuje Vijeću sigurnosti usvajanje sljedećeg nacrtu rezolucije:

Vijeće sigurnosti,

nakon što je ispitalo zahtjev Republike Bosne i Hercegovine za prijem u Ujedinjene nacije, 1/

preporučuje Generalnoj skupštini da Republika Bosna i Hercegovina bude primljena u članstvo Ujedinjenih nacija.¹⁵

Kao predsjednik Vijeća sigurnosti, ambasador Austrije u UN-u Hohenfellner istog dana (u 15:50 sati) otvara 3079. sjednicu, na kojoj je tačka dnevnog reda izvještaj Odbora za prijem novih članica. Predsjednik Vijeća sigurnosti Hohenfellner je konstatovao da je nacrt rezolucije sadržan u paragrafu 4 izvještaja Odbora za prijem novih članica (S/23974) usvojen kao Rezolucija 755 (1992)¹⁶ bez glasanja.¹⁷ Potom je predsjednik Vijeća dao sljedeću izjavu:

Zadovoljstvo mi je da u ime članova Vijeća izrazim čestitke Republici Bosni i Hercegovini na preporuci Vijeća Generalnoj skupštini za pristup Bosne i Hercegovine u članstvo Ujedinjenih nacija.

15 Report of the Committee on the Admission of New Members concerning the application of the Republic of Bosnia and Herzegovina for admission to membership in the United Nations, UN doc. S/23974.

(...) 2. *At its 89th meeting, on 20 May 1992, the Committee considered the application of the Republic of Bosnia and Herzegovina and unanimously decided to recommend to the Security Council that the Republic of Bosnia and Herzegovina should be admitted to membership in the United Nations.*

(...) 4. *Accordingly, the Committee recommends to the Security Council the adoption of the following draft resolution:*

The Security Council,

Having examined the application of the Republic of Bosnia and Herzegovina for admission to the United Nations, 1/

Recommends to the General Assembly that the Republic of Bosnia and Herzegovina be admitted to membership in the United Nations.

16 Resolution 755 (1992) / adopted by the Security Council at its 3079th meeting, on 20 May 1992, Un doc. S/RES/755(1992)

17 Provisional verbatim record of the 3079th meeting, held at Headquarters, New York, on Wednesday, 20 May 1992: Security Council, UN doc. S/PV.3079

Sa velikim zadovoljstvom primijetili smo opredijeljenost Bosne i Hercegovine da poštuje ciljeve i principe Povelje Ujedinjenih nacija, koja sadrži princip o mirnom rješavanju sporova i neupotrebi sile, kao i o izvršavanje svih obaveza sadržanih u Povelji.

Svi članovi Vijeća su uvjereni da će Bosna i Hercegovina dati značajan doprinos radu Organizacije.¹⁸

Na 86. plenarnom zasjedanju Generalna skupština UN-a (22. maja 1992.) odlučila je primiti Republiku Bosnu i Hercegovinu u punopravno članstvo Ujedinjenih nacija.¹⁹

18 Provisional verbatim record of the 3079th meeting, held at Headquarters, New York, on Wednesday, 20 May 1992: Security Council, UN doc. S/PV.3079, pp. 3-4

I am pleased, on behalf of the members of the Council, to extend our congratulations to the Republic of Bosnia and Herzegovina on the occasion of the Council's recommendation to the General Assembly that Bosnia and Herzegovina be admitted to membership in the United Nations.

We note with great satisfaction Bosnia and Herzegovina's solemn commitment to uphold the purposes and principles of the Charter of the United Nations, which include the principles relating to the peaceful settlement of disputes and the non-use of force, and to fulfil all the obligations contained in the Charter.

All the members of the Council are confident that Bosnia and Herzegovina will make a significant contribution to the work of the Organization.

19 Admission of the Republic of Bosnia and Herzegovina to membership in the United Nations: resolution / adopted by the General Assembly, UN doc. A/RES/46/237

Također pogledati: Admission of the Republic of Bosnia and Herzegovina to membership in the United Nations : draft resolution / Albania, Algeria, Australia, Austria, Bahrain, Bangladesh, Belarus, Belgium, Bulgaria, Canada, Cape Verde, Chad, Comoros, Costa Rica, Czechoslovakia, Democratic People's Republic of Korea, Denmark, Djibouti, Dominican Republic, Egypt, Fiji, Finland, France, Germany, Greece, Guatemala, Guinea, Honduras, Hungary, Iceland, India, Indonesia, Iran (Islamic Republic of), Ireland, Israel, Italy, Jordan, Kuwait, Latvia, Liechtenstein, Luxembourg, Malaysia, Malta, Morocco, New Zealand, Nicaragua, Norway, Oman, Pakistan, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russian Federation, Saudi Arabia, Senegal, Somalia, Spain, Sudan, Suriname, Tunisia, Turkey, Ukraine, United Arab Emirates, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, United States of America, Uruguay and Yemen, UN doc. A/46/L.73

Pitanje kontinuiteta i međunarodnog statusa SFRJ

Stalna misija Jugoslavije u Ujedinjenim nacijama (5. maja 1992.) dostavila je predsjedniku Vijeća sigurnosti UN-a dokument (od 27. aprila 1992.) pod nazivom *Deklaracija predstavnika naroda Republike Srbije i Republike Crne Gore*. U ovom aktu se nedvosmisleno iskazuje namjera novoformirane *Savezne Republike Jugoslavije* (Srbije i Crne Gore) da nastavi kontinuitet i međunarodnopravni status Socijalističke federativne republike Jugoslavije, te da preuzme sva njena prava i obaveze, uključujući članstvo u svim međunarodnim organizacijama i participaciju u svim međunarodnim ugovorima prihvaćenim i ratifikovanim od strane bivše države.²⁰

Namjera službenog Beograda bila je da Srbija i Crna Gora, pod nazivom Savezna republika Jugoslavija, u postupku sukcesije za sebe obezbijede mjesto države kontinuiteta SFRJ i shodno tome sebi priskrbe prava i obaveze koja pripadaju svim državama sukcesorima SFRJ podjednako (a što uključuje i Bosnu i Hercegovinu).²¹

Austrija se već 6. maja 1992. u Ujedinjenim nacijama izjasnila protiv priznavanja kontinuiteta članstva SFRJ novoformirane Savezne republike Jugoslavije, ističući da ovo nije u skladu međunarodnopravnim normama. Ranije je (27. aprila 1992.) ministar vanjskih poslova Austrije Alois Mock istakao da preduslov za međunarodno priznanje Savezne republike Jugoslavije mora biti prihvatanje granica, poštovanje ljudskih i manjinskih prava, kao i da se pridržava svih principa KESS-a.²²

Zemlje članice Evropske zajednice donijele su odluku 11. maja 1992. godine da povuku svoje ambasadore iz Beograda. U *Izjavi o situaciji u Bosni i Hercegovini* se navodi da je najveća odgovornost za stanje u Bosni i Hercegovini na službenom Beogradu koji podržava JNA i srpske paravojne formacije u Bosni i Hercegovini, a koji su uključeni u ubistva i protjerivanja stanovništva. U pometnutoj izjavi se navodi mogućnost uvođenja ekonomskih sankcija službenom Beogradu.²³

Austrijska Savezna vlada je 12. maja 1992. godine donijela odluku o

20 Letter dated 92/04/27 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Yugoslavia to the United Nations addressed to the President of the Security Council (with Annex), UN doc. S/23877.

21 Softić, S. (2013), *Sukcesija u međunarodnom pravu: sukcesija SFRJ*, Sarajevo: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, p. 26.

22 *Österreichisches Jahrbuch für internationale Politik 1992*, pp. 238-239.

23 European University Institute, European Political Cooperation Documentation Bulletin, Vol. 8/1992, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, pp. 222-223.

povlačenju svog ambasadora iz Beograda, a kancelar Vranitzky i ministar vanjskih poslova Mock založili su se za uvođenje ekonomskih sankcija SR Jugoslaviji (Srbij i Crnoj Gori).²⁴

Vijeće sigurnosti UN-a je u Rezoluciji 777 od 19. septembra 1992. u vezi sa članstvom SR Jugoslavije u Ujedinjenim nacijama utvrdilo:

Smatra da Savezna republika Jugoslavija (Srbija i Crna Gora) ne može automatski nastaviti članstvo bivše Socijalističke federativne republike Jugoslavije u Ujedinjenim nacijama, i stoga preporučuje Generalnoj skupštini da odluči da Savezna republika Jugoslavija (Srbija i Crna Gora) podnese zahtjev za članstvo u Ujedinjenim nacijama i da ne sudjeluje u radu Generalne skupštine.²⁵

Na 3116. sjednici Vijeća sigurnosti UN-a (na kojoj je usvojena Rezolucija 777) ambasador Hohenfellner je, obrazlažući zbog čega je Republike Austrije glasala za,²⁶ kazao sljedeće:

Austrijsko stajalište u vezi s temom Rezolucije 777 (1992) u više je navrata jasno izneseno. Dozvolite mi da se samo prisjetim da nema pravnog osnova za automatski nastavak legalnog postojanja bivše, sada već nepostojeće, Socijalističke federativne republike Jugoslavije od strane nove federacije Srbije i Crne Gore, što se, prema tome, ne može smatrati nastavkom članstva Jugoslavije u Ujedinjenim nacijama.

Za eventualno međunarodno priznavanje Savezne republike Jugoslavije potrebno je primijeniti kriterije sadržane u smjernicama o priznavanju novih država koje je Vijeće Evropskih zajednica usvojilo 16. decembra 1991. godine. U tom pogledu Austrija posebnu pažnju posvećuje zahtjevima za zaštitu ljudskih prava i prava etničkih grupa.²⁷

24 *Österreichisches Jahrbuch für internationale Politik* 1992, p. 240.

25 Resolution 777 (1992) / adopted by the Security Council at its 3116th meeting, on 19 September 1992, UN doc. S/RES/777(1992)
Considers that the Federal Republic of Yugoslavia (Serbia and Montenegro) cannot continue automatically the membership of the former Socialist Federal Republic of Yugoslavia in the United Nations; and therefore recommends to the General Assembly that it decide that the Federal Republic of Yugoslavia (Serbia and Montenegro) should apply for membership in the United Nations and that it shall not participate in the work of the General Assembly;

26 Provisional verbatim record of the 3116th meeting, held at Headquarters, New York, on Saturday, 19 September 1992: Security Council, UN doc. S/PV.3116

27 *Ibid*, p.16.

The Austrian position with regard to the topic of resolution 777 (1992) has been clearly stated on a number of occasions. Let me only recall that there is no legal basis for an automatic continuation of the legal existence of the former, now defunct,

Generalna skupština UN-a je na 7. plenarnom zasjedanju 22. septembra 1992. godine u Rezoluciji 47/1 prihvatila preporuku Vijeća sigurnosti UN-a (Rezolucija 777), te novoformiranoj federaciji Srbije i Crne Gore (SR Jugoslaviji) nije priznat kontinuitet članstva Socijalističke federativne republike Jugoslavije u Ujedinjenim nacijama.²⁸

Nakon 3082. sjednice Vijeća sigurnosti UN-a (30. maja 1992.), ambasador Hohenfellner, govoreći u kontekstu završetka austrijskog predsjedavanja Vijećem, izjavio je za medije da je Austriji uspjelo da u toku svog predsjedavanja omogući onim republikama koje podržava i priznaje članstvo u Ujedinjenim nacijama.²⁹

Zaključak

Članstvo u Ujedinjenim nacijama značajno je imajući u vidu činjenicu da su gotove sve države svijeta članice ove globalne međunarodne organizacije. Sve države članice UN-a imaju pravo i dužnost da učestvuju i glasaju na zasjedanjima Generalne skupštine UN-a o svim pitanjima o kojima ovaj organ odlučuje, te da budu birane u organima koje Generalna skupština UN-a imenuje. Prijemom u članstvo države preuzimaju shodno Povelji UN-a niz drugih prava i obaveza.

Republika Austrija je kao nestalna članica Vijeća sigurnosti UN-a pružila veliku podršku Bosni i Hercegovini u stjecanju članstva u Ujedinjenim nacijama. Upravo kada je Austrija predsjedavala Vijećem sigurnosti UN-a ovaj organ je započeo razmatranje zahtjeva Slovenije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine za članstvo. Mnogobrojne opstrukcije bosanskohercegovačkom članstvu u strukturama Ujedinjenih nacija uspješno su otklonjene između ostalog i djelovanjem Austrije.

Socialist Federal Republic of Yugoslavia by the new federation of Serbia and Montenegro, which therefore cannot be considered to continue Yugoslav membership in the United Nations.

For eventual international recognition of the Federal Republic of Yugoslavia, the criteria contained in the guidelines on the recognition of new States adopted by the Council of the European Communities on 16 December 1991 should be applied. In this respect, Austria draws special attention to the requirements of the protection of human rights and the rights of ethnic groups.

28 Recommendation of the Security Council of 19 September 1992: resolution / adopted by the General Assembly, UN doc. A/RES/47/1

29 *Österreichisches Jahrbuch für internationale Politik* 1992, p. 244.

Međutim pored formalne, odnosno institucionalne podrške, Austrija je pružila i diplomatsku podršku bosanskohercegovačkim nastojanjima za članstvo. Konkretno, diplomatskim djelovanjem Austrije mnoge zemlje Pokreta nesvrstanih su promijenile svoj stav ka pozitivnom u kontekstu bosanskohercegovačkog članstva u Ujedinjenim nacijama.

U pogledu prijema bivših jugoslovenskih republika u članstvo Ujedinjenih nacija Republika Austrija se striktno pridržavala međunarodnopravnih principa. Upravo poštujući međunarodnopravne principe Republika Austrija se izjasnila protiv priznavanja kontinuiteta članstva SFRJ novoformirane Savezne republike Jugoslavije (Srbije i Crne Gore).

Literatura

1. Admission of the Republic of Bosnia and Herzegovina to membership in the United Nations: resolution / adopted by the General Assembly, UN doc. A/RES/46/237
2. Admission of the Republic of Bosnia and Herzegovina to membership in the United Nations : draft resolution / Albania, Algeria, Australia, Austria, Bahrain, Bangladesh, Belarus, Belgium, Bulgaria, Canada, Cape Verde, Chad, Comoros, Costa Rica, Czechoslovakia, Democratic People's Republic of Korea, Denmark, Djibouti, Dominican Republic, Egypt, Fiji, Finland, France, Germany, Greece, Guatemala, Guinea, Honduras, Hungary, Iceland, India, Indonesia, Iran (Islamic Republic of), Ireland, Israel, Italy, Jordan, Kuwait, Latvia, Liechtenstein, Luxembourg, Malaysia, Malta, Morocco, New Zealand, Nicaragua, Norway, Oman, Pakistan, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russian Federation, Saudi Arabia, Senegal, Somalia, Spain, Sudan, Suriname, Tunisia, Turkey, Ukraine, United Arab Emirates, United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, United States of America, Uruguay and Yemen, UN doc. A/46/L.73
3. Application of the Republic of Bosnia and Herzegovina for admission to membership in the United Nations : note / by the Secretary-General, UN doc. A/46/921 i S/23971
4. Čehulić Vukadinović, Lidija (2016) *Uvod u međunarodne organizacije*, Zagreb, Podgorica: Politička kultura, CID
5. Charter of the United Nations, The International Law Quarterly, Vol. 1, No. 1/1947, 90-117

6. Dimitrijević, Vojin, Račić, Obrad, Đerić, Vladimir, Papić, Tatjana, Petrović, Vesna, Obradović, Saša (2007), *Osnovi međunarodnog javnog prava*, Beogradski centar
7. European University Institute, European Political Cooperation Documentation Bulletin, Vol. 8/1992, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities
8. Letter dated 8 May 1992 from the Minister for Foreign Affairs of the Republic of Bosnia and Herzegovina to the Secretary-General, Annex, UN doc. A/46/921 i S/23971
9. Letter dated 92/04/27 from the Chargé d'affaires a.i. of the Permanent Mission of Yugoslavia to the United Nations addressed to the President of the Security Council (with Annex), UN doc. S/23877.
10. Omerović, Ahmed, „Međunarodnopravni i politički aspekti doprinosa Republike Austrije afirmaciji Bosne i Hercegovine u međunarodnoj zajednici u periodu od 1992. do 1995. godine“, doktorska disertacija, Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli, 2022.
11. Österreichische Mitgliedschaft im Sicherheitsrat, Bericht 1991-1992, Bundesministers für auswärtige Angelegenheiten, III-163 der Beilagen XVIII. GP - Bericht
12. Österreichischen Gesellschaft für Außenpolitik und Internationale Beziehungen, (1992.), *Österreichisches Jahrbuch für internationale Politik 1992*, Wien: Böhlau
13. Provisional verbatim record of the 3073rd meeting, held at Headquarters, New York, on Thursday, 14 May 1992 : Security Council, UN doc. S/PV.3073
14. Provisional verbatim record of the 3074th meeting, held at Headquarters, New York, on Thursday, 14 May 1992 : Security Council, UN doc. S/PV.3074
15. Provisional verbatim record of the 3076th meeting, held at Headquarters, New York, on Monday, 18 May 1992 : Security Council, UN doc. S/PV.3076.
16. Provisional verbatim record of the 3077th meeting, held at Headquarters, New York, on Monday, 18 May 1992 : Security Council, UN doc. S/PV.3077.
17. Provisional verbatim record of the 3078th meeting, held at Headquarters, New York, on Wednesday, 20 May 1992 : Security Council, UN doc. S/PV.3078.

18. Provisional verbatim record of the 3079th meeting, held at Headquarters, New York, on Wednesday, 20 May 1992 : Security Council, UN doc. S/PV.3079
19. Provisional verbatim record of the 3116th meeting, held at Headquarters, New York, on Saturday, 19 September 1992 : Security Council, UN doc. S/PV.3116
20. Recommendation of the Security Council of 19 September 1992: resolution / adopted by the General Assembly, UN doc. A/RES/47/1
21. Report of the Committee on the Admission of New Members concerning the application of the Republic of Bosnia and Herzegovina for admission to membership in the United Nations, UN doc. S/23974.
22. Resolution 755 (1992) / adopted by the Security Council at its 3079th meeting, on 20 May 1992, Un doc. S/RES/755(1992)
23. Resolution 777 (1992) / adopted by the Security Council at its 3116th meeting, on 19 September 1992, UN doc. S/RES/777(1992)
24. Softić, Sakib (2012), *Međunarodno pravo*, Sarajevo: DES d.o.o.
25. Softić, Sakib (2013), *Sukcesija u međunarodnom pravu: sukcesija SFRJ, Sarajevo: Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije*

SUPPORT OF THE REPUBLIC OF AUSTRIA FOR THE ADMISSION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA TO MEMBERSHIP OF THE UNITED NATIONS

Ahmed Omerović, PhD

Ministry of Education and Science of Tuzla Canton

e-mail: ahmed.omerovic@yahoo.com

SUMMARY

In the first part of this article, we will discuss the importance of membership in the United Nations for each country, as well as the main goals of the UN. Then we will point out the support that the Republic of Austria, as a non-permanent member of the United Nations, provided to Bosnia and Herzegovina in the period from 1991 to 1992 in gaining full membership in the UN.

In this article, we will present the most important documents, as well as transcripts from the sessions of the United Nations bodies, where the membership of Bosnia and Herzegovina in this Organisation was decided. It is important to note that this article will also mention the testimonies of the then officials of the Republic of Bosnia and Herzegovina.

In addition to the membership of Bosnia and Herzegovina in the United Nations, in this article we will also analyse the attitudes of the Republic of Austria vis-à-vis the membership of other former Yugoslav republics in the UN. It is also one of the intentions of this article to show the complex international relations from the period of the dissolution of the former SFRY and the international legal recognition of its former republics.

The aim of this article is to show how the Republic of Austria, adhering to international legal principles, provided support for the admission of Bosnia and Herzegovina to the membership of the United Nations.

Keywords: *International organizations, United Nations, Bosnia and Herzegovina, Republic of Austria*